

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Tdo/63/2018
Identifikačné číslo spisu: 8311010086
Dátum vydania rozhodnutia: 13.02.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Šišková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:8311010086.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Šiškovej a sudcov JUDr. Jany Serbovej a JUDr. Martina Bargela, na neverejnom zasadnutí 13. februára 2019 v Bratislave, v trestnej veci obvineného W. T., pre zločin lúpeže spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona k § 188 ods. 1 Trestného zákona, o dovolaní obvineného W. T. podanom proti rozsudku Okresného súdu Humenné z 25. mája 2011, sp. zn. 4T/20/2011, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku dovolanie obvineného W. T. sa odmieta.

Odôvodnenie

Obvinený W. T., nar. XX. marca XXXX v H., trvale bytom H., N. XXX/XX, t.č. v ÚVTOS Košice (ďalej aj len „obvinený“) bol spolu s obžalovaným A. T., nar. XX. novembra XXXX v H., trvale bytom H., N. XXXX/XX rozsudkom Okresného súdu Humenné (ďalej aj len „súd prvého stupňa“) z 25. mája 2011, sp. zn. 4T/20/2011 uznaný za vinného zo spáchania zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

- dňa 26. októbra 2010 v čase okolo 01.10 hod. v podchode pri železničnej stanici v H., po vzájomnej dohode fyzicky napadli tam vchádzajúceho K. N., ktorý bol zjavne pod vplyvom alkoholu, tohto z oboch strán chytili za ruky, po schodoch stiahli do podchodu, zvalili ho na zem, kde do neho viackrát kopli, pričom ho zasiahli do hlavy a pravej nohy, následne ho prehládali, kde z vnútorného vrečka bundy mu odcudzili puzdro s okuliarmi, z náprsného vrečka košeľe, na ktorej mal oblečený sveter mu odcudzili mobilný telefón zn. Samsung SGH-E250 s aktívnou SIM kartou spoločnosti T.-K. a slúchadlami k mobilnému telefónu, zo zadného vrečka nohavíc mu odcudzili koženú peňaženku hnedej farby, v ktorej mal dve bankovky nominálnej hodnoty 5,-Euro, občiansky preukaz, vodičský preukaz a preukaz poisťovne Zdravotnej poisťovne Dôvera, znejúce na jeho meno, pričom mu spôsobili zranenia a to zlomeninu nosovej kosti s malým posunom úlomkov a pohmoždenie chrbta pravej ruky ľahkého stupňa, ktorého doba liečenia s obmedzením v obvyklom spôsobe života trvala s predpokladanou dobou liečenia 6 (šesť) dní, potrháním odevu mu spôsobili škodu vo výške 5,-Euro a krádežou uvedených vecí a finančnej hotovosti mu spôsobili škodu spolu vo výške 107,-Euro.

Za to bol obvinenému W. T. podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona, s použitím § 47 ods. 2 Trestného zákona pri splnení podmienok podľa § 39 ods. 2 písm. c) Trestného zákona uložený trest odňatia slobody vo výmere 25 (dvadsaťpäť) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona bol obvinený na výkon uloženého trestu odňatia slobody zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 73 ods. 2 písm. a) Trestného zákona a § 74 ods. 1 Trestného zákona súd obvinenému uložil ochranné protialkoholické ústavné liečenie.

Podľa § 288 ods. 2 Trestného poriadku súd uložil obvinenému povinnosť spolu s obžalovaným A. T. spoločne a nerozdielne uhradiť poškodenému K. N., nar. XX. októbra XXXX, bytom H. nad P. XX škodu vo výške 112,00,- Euro.

Následne obvinený W. T. doručil súdu prvého stupňa 11. júla 2018 písomné podanie označené ako „Mimoriadny opravný prostriedok DOVOLANIE“. V ňom uvádza, že žiada súd prvého stupňa o dovolanie, nakoľko je presvedčený, že pri zadržaní jeho osoby železničnou políciou mu bolo upreté právo na obhajobu. Bezprostredne po úkone zadržania ho začali spolu s t. č. už odsúdeným A. T. vypočúvať, aj keď bolo evidentné, že je v značnom štádiu opitosti. Nedali mu žiadnu príležitosť, aby vytriezvel, či už v cele predbežného zadržania, resp. aby sa vyspal doma z opitosti. Naopak, keď ho vypočúvali, mal pri sebe ešte víno, ktoré mu počas výsluchu dovolili piť; miesto toho, aby mu v tom zabránili, ho ešte „hecovali“ slovami „ešte, ešte“. Ešte predtým sa podrobil dychovej skúške a nafúkal takmer tri promile. Zároveň uvádza, že výsluch prebiehal tak, že t. č. už odsúdený A. T. bol v jednej miestnosti a obvinený v druhej. Miestnosti však predeľovali len dvere, ktoré boli otvorené dokorán; počul teda, ako A. T. vypovedá. Keďže si nepamätal, ako došlo k spáchaniu skutku, iba pritakával, že áno, mohlo by to tak byť a že skutku mohol byť účastný. Je si však istý, že to neinicioval. Z výpovede príslušníka železničnej polície vyplýva, že odcudzené veci odovzdal A. T. s tým, že ich ukradol opitému mužovi. Pripúšťa, že poškodeného mohol udrieť alebo kopnúť, avšak určite ho neukradol; to dosvedčuje skutočnosť, že sa u neho nenašli veci patriace poškodenému. Navyše videl, že sa s ním naťahuje A. T. a bije ho, preto ho udrel zrejme len z kolegiality. Žiadny úmysel z jeho strany tam nebol. Zároveň týmto podaním požiadal súd prvého stupňa o ustanovenie obhaju.

K dovolaniu sa podaním doručeným Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky 11. februára 2019 pripojil ustanovený obhajca obvineného JUDr. Štefan Práznovský, advokát so sídlom advokátskej kancelárie v Humennom, ul. 26. novembra 1 s tým, že rozhodnutie ponecháva na úvahu súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) po preskúmaní veci zistil, že dovolanie proti napadnutému právoplatnému rozhodnutiu súdu prvého stupňa je prípustné (§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného poriadku), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku) a na zákonom určenom mieste (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku). Dovolanie súčasne spĺňa podmienky podľa § 373 ods. 1 a ods. 2 Trestného poriadku, ako aj obsahové náležitosti uvedené v § 374 Trestného poriadku.

Najvyšší súd však na neverejnom zasadnutí dospel k záveru, že neboli splnené podmienky dovolania podľa § 372 Trestného poriadku a z toho dôvodu je potrebné dovolanie obvineného W. T. postupom podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku odmietnuť a to bez toho, aby ním prezentované dovolacie námietky vôbec subsumoval pod jednotlivé skutkové podstaty dovolacích dôvodov normovaných v § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

Podľa § 372 ods. 1 Trestného poriadku, oprávnené osoby okrem ministra spravodlivosti môžu podať dovolanie len vtedy, ak využili svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok a o ňom bolo rozhodnuté.

Podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak nie sú splnené podmienky dovolania podľa § 372 Trestného

poriadku alebo § 373 Trestného poriadku ani po postupe podľa § 379 ods. 1 Trestného poriadku.

Citované ustanovenie § 372 ods. 1 Trestného poriadku vyžaduje na podanie dovolania súčasné splnenie dvoch podmienok, a to využitie zákonného práva podať riadny opravný prostriedok a zároveň, aby o ňom bolo rozhodnuté.

Z uvedeného je zrejmé, že Trestný poriadok podmieňuje možnosť podania dovolania využitím riadneho opravného prostriedku. Táto podmienka, ktorej základným cieľom je dosiahnuť, aby oprávnené osoby podaním mimoriadneho opravného prostriedku nenahrádzali prieskum napadnutého rozhodnutia odvolacím súdom a dovolací súd tým nestavali do pozície druhoінстанčného súdu, je natoľko podstatná, že zákonodarca jej nesplnenie sankcionoval nemožnosťou meritórneho preskúmania napadnutého rozhodnutia dovolacím súdom a v konečnom dôsledku neúspešnosťou, respektíve odmietnutím dovolania.

Na tomto mieste najvyšší súd poukazuje na písomné podanie obvineného na č. l. 263, doručené súdu prvého stupňa 30. mája 2011 (podané na poštovú prepravu 27. mája 2011), v ktorom doslovne uvádza, že sa vzdáva práva podať odvolanie a žiada, aby rozsudok nadobudol právoplatnosť.

Podľa § 312 ods. 1 prvá veta Trestného poriadku, po vyhlásení rozsudku sa môže oprávnená osoba odvolania výslovne vzdať.

Zákonné ustanovenie citované v predchádzajúcom odseku je potrebné vykladať tak, že oprávnená osoba sa môže práva podať odvolanie vzdať len výslovne, jednoznačne a spôsobom nepripúšťajúcim akékoľvek pochybnosti. Môže tak urobiť buď priamo do zápisnice o hlavnom pojednávaní, alebo neskôr v čase nasledujúcom po vyhlásení rozsudku niektorým zo spôsobov predpokladaných Trestným poriadkom pre právne účinné podanie (teda podaním podľa § 62 ods. 1 Trestného poriadku) a to najneskôr do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Vzdanie sa práva podať odvolanie je pritom právnym úkonom, ktorého procesné účinky nemožno negovať tým, že vzdanie sa práva podať odvolanie vezme oprávnený subjekt späť; inak povedané, ide o neodvolateľný úkon. Uvedené ostatne zvyraňuje aj § 316 ods. 1 Trestného poriadku, podľa ktorého odvolací súd zamietne odvolanie okrem iného aj vtedy, ak bolo podané osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už vzala späť.

Z uvedeného je zrejmé, že obvinený v predmetnej veci nevyužil svoje zákonné právo podať proti predmetnému rozsudku súdu prvého stupňa riadny opravný prostriedok; respektíve tohto sa práva výslovne vzdal. Týmto úkonom obvinený W. T. v konečnom dôsledku vylúčil vecný prieskum jeho veci na dovolacom súde.

V súhrne najvyšší súd konštatuje, že vo veci tvoriacej predmet dovolacieho prieskumu nebola splnená podmienka dovolania podľa § 372 Trestného poriadku, pričom ide o neodstrániteľnú vadu, ktorú by nebolo možné napraviť ani postupom podľa § 379 ods. 1 Trestného poriadku.

Nad rámec už vyjadreného najvyšší súd len v stručnosti poznamenáva, že dovolanie obvineného bolo zjavne podané po lehote normovanej v 370 ods. 1 druhá veta Trestného poriadku. Rozsudok súdu prvého stupňa bol obvinenému W. T. doručený 15. júna 2011 (viď doručienka, č. l. 262 spisu), pričom obvinený doručil súdu prvého stupňa podanie označené ako „Mimoriadny opravný prostriedok DOVOLANIE" až 11. júla 2018, teda s určitosťou po lehote predikovanej citovaným ustanovením Trestného poriadku. Do úvahy teda prichádzal takisto postup i podľa § 382 písm. a) Trestného poriadku. Nakoľko však § 372 ods. 1 Trestného poriadku priamo podmieňuje prípustnosť dovolania tou procesnou skutočnosťou, že obvinený využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok, bolo v posudzovanom prípade procesne správne postupovať práve s poukazom na § 382 písm. d) Trestného poriadku. Opodstatnenosť opačného postupu by bola na mieste v prípade, ak by obvinený svoje právo podať opravný prostriedok (odvolanie) voči rozsudku súdu prvého stupňa riadne a včas využil, avšak

následne by dovolanie podal až po uplynutí lehoty vymedzenej v § 370 ods. 1 druhá veta Trestného poriadku.

Preto najvyšší súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia, teda na neverejnom zasadnutí, bez meritórneho preskúmania veci, dovolanie obvineného W. T. podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.